

เปิดศักราช 2559 ต้อนรับ AEC

จุดเปลี่ยนอาเซียนสู่ก้าวใหม่

“ธุรกิจค้าบริการ-เอสเอ็มอี-นวัตกรรม” มาแรง

การ เปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นมา ถือว่าเป็นการบรรลุตามแผนการปฏิบัติงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ที่กำหนดมาตรการให้ประเทศสมาชิก ประกอบด้วย ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ต้องดำเนินการตามปฏิญญากรุงเทพ เริ่มเมื่อสิงหาคม 2510 เพื่อจัดตั้งสมาคมความร่วมมือกันในการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก และการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่ และเป็นการเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติของระดับภูมิภาคของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ก่อตั้งโดยอาเซียน 5 ประเทศ คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน และต่อมาเพิ่ม กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม รวม 611 มาตรการ ซึ่งในจำนวนนี้มีมาตรการสำคัญลำดับสูง 506 มาตรการที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2558 ดังนั้น ที่ผ่านมาจะเห็นการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไปของสมาชิกในอาเซียนที่น่าร่องโดยประเทศสมาชิกเดิมก่อน คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย

ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน มาโดยตลอด ตั้งแต่ 2551 จนถึงตุลาคม 2558 ปรากฏว่า มาตรการสำคัญลำดับสูง อาเซียนทำไปแล้ว 92.7% หรือ 469 มาตรการ แต่ไทยดำเนินการได้มากกว่าถึง 95.3% หรือ 482 มาตรการ

หากดูในภาพรวมมาตรการทั้งหมด 611 รายการ ปรากฏว่า อาเซียนดำเนินการได้ 79.5% หรือ 486 มาตรการ และไทยดำเนินการได้ 85.4% หรือ 522 มาตรการ โดยมาตรการที่ได้ดำเนินการแล้ว เช่น การลดภาษีรายการสินค้าที่ค้าขายระหว่างกัน ให้เหลือ 0% ระหว่างกันแล้ว 95.99% จาก 8,500 รายการสินค้า ยกเลิกมาตรการโควต้าภาษีตามหลักองค์การการค้าโลก (TRQ) การรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง การริเริ่มจัดทำระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จุดเดียวของอาเซียน และคลังข้อมูลการค้าอาเซียน การทยอยลดข้อจำกัดในการเข้าสู่ตลาดด้านบริการ และการลงทุน การจัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์เอสเอ็มอีของอาเซียน เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ และการเพิ่มขีดความสามารถของเอสเอ็มอี ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ตลาดเทคโนโลยีนวัตกรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

รวมถึงการจัดทำความตกลงยอมรับร่วม (MRAs) เพื่อให้มีการยอมรับร่วมในผลการตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้า จะช่วยลดการตรวจสอบสินค้าหลายครั้งก่อนนำมาจำหน่ายในประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ และผลิตภัณฑ์ยา การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมเพื่ออำนวยความสะดวก การเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือ ซึ่งอาเซียนได้จัดทำ MRA ใน 7 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี และนักสำรวจ และจัดทำความร่วมมือเกี่ยวกับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวโดยการจัดทำมาตรฐานคุณสมบัติ และสมรรถนะของผู้ที่ทำงาน การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันของ 8 ประเทศสมาชิกอาเซียน คือ ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม มาเลเซีย พม่า บรูไน และฟิลิปปินส์ ยกเว้นลาว และกัมพูชา การเชื่อมโยงด้านการขนส่ง เช่น การสร้างทางหลวงอาเซียน และการเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ เช่น การจัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน การจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่เจรจา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเจรจากับฮ่องกง และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคของอาเซียน (RCEP)

ทิศทางอาเซียนหลังปี 2558

ก้าวต่อจากนี้ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 27 เดือนพฤศจิกายน 2558 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย ผู้นำอาเซียน ได้ประกาศแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2568 หรือ AEC Blueprint 2025 เป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจระยะ 10 ปีข้างหน้าของอาเซียน มีเป้าหมายสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันทางด้านเศรษฐกิจการค้าการลงทุนภายในภูมิภาค โดยต่อยอดหลังเปิด AEC ที่จะเพิ่มความเข้มข้น และประสิทธิภาพ พร้อมเดินหน้าร่วมตัวทางเศรษฐกิจเชิงกว้าง และเชิงลึก

ทั้งนี้ AEC Blueprint ฉบับใหม่ได้เพิ่มองค์ประกอบ “ด้านการส่งเสริมการเชื่อมโยง และความร่วมมือรายสาขา” โดยเชื่อมโยงการขนส่งในภูมิภาค ไทคอมเนคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ พาณิชยกรรม อิเล็กทรอนิกส์ พลังงาน การเงิน รวมทั้งส่งเสริมการรวมตัวรายสาขา ซึ่งเป็นประเด็นที่เพิ่มจากเดิม AEC Blueprint 2015 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) เศรษฐกิจที่มีการรวมตัว และเชื่อมโยงในระดับสูง มุ่งเน้น “เพิ่มความเข้มข้นในการเปิดเสรีสินค้า” ยกเลิก/ลดมาตรการที่มีใช้ภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า พิธีการศุลกากร และปรับมาตรฐานให้สอดคล้องกัน

โดยประเด็นที่อาเซียนต้องเร่งผลักดัน ได้แก่ การเปิดเสรีภาคบริการ ยกเลิก และลดมาตรการที่มีใช้ภาษี ที่เป็นอุปสรรคต่อการค้า และการลงทุน ปรับประสานมาตรฐานสินค้า และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างระบบการอำนวยความสะดวกทางการค้า การสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจเอสเอ็มอี รวมถึงส่งเสริมนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งหมดคณะกรรมการรายสาขาด้านเศรษฐกิจ ต้องเร่งจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ในสาขาต่างๆ ให้เสร็จภายในไตรมาสแรกของปี 2559

ด้านการเปิดเสรีบริการกว้าง และลึกขึ้น ทั้งเพิ่มสัดส่วนการให้ทุนต่างชาติถือหุ้นมากกว่า 70% และการยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการลงทุนในบางประเทศ เช่น การถือครองที่ดิน, จำนวนกรรมการในนิติบุคคล, ข้อกำหนดเรื่องสัดส่วนของเงินลงทุน ซึ่งบางประเทศกำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำหรือขั้นสูง เป็นต้น รวมถึงการคุ้มครองการลงทุนมากขึ้น และสร้างโปร่งใสทางกฎหมาย รวมถึงการเปิดเสรีทางการเงินเพิ่มเติม การบูรณาการ และพัฒนาตลาดทุน เพิ่ม MRA ในสาขาวิชาชีพใหม่ จากปัจจุบันที่มี 7 สาขา และจัดตั้งคณะกรรมการออกไปรับรองวิชาชีพอาเซียน ขึ้นมาดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ดังนั้น นับจากนี้ จะเห็นความพยายามลดภาษีสินค้าที่เหลือ และค่าบริการ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมนวัตกรรม เทคโนโลยี การวิจัย และพัฒนาเพื่อให้ได้สินค้า และบริการใหม่ๆ การใช้บังคับกฎหมาย และนโยบายการแข่งขัน พัฒนานโยบายทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือรายสาขา เช่น เชื่อมโยงการขนส่งในภูมิภาค ไทคอมเนคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ พาณิชยกรรม อิเล็กทรอนิกส์ พลังงาน การเงิน อาหาร เกษตร ป่าไม้ การท่องเที่ยว สุขภาพ เหมืองแร่ รวมถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสาขาใหม่ ที่เพิ่มเข้ามา

ที่มา: มติชนออนไลน์ ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์